

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

E.W. Kegel (FvD)
(d.d. 12 juli 2022)

Nummer
3876

Onderwerp
Invloed landelijke politiek op bouwplannen Gnephoek en
Zuidplaspolder

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Op 22 juni 2022 verscheen in weekblad de Groene Amsterdammer een artikel (Bouwen in een badkuip¹) dat een ontluisterend beeld schetst van de wijze waarop de landelijke politiek (zoals volksvertegenwoordigers van de Tweede Kamer, de minister van Volkshuisvesting) zich bemoeien met de bouwplannen op o.a. een tweetal locaties in de provincie Zuid-Holland, de Gnephoek en de Zuidplaspolder.

1. *Heeft u kennis genomen van het artikel in de Groene Amsterdammer?*

Antwoord
Ja.

2. *Staat de bemoeienis vanuit parlementsleden in de Tweede Kamer door middel van moties en debatten niet in schril contrast met de rol van provincie en gemeenten ten aanzien van hun rol en bevoegdheden aangaande het toewijzen van bouwlocaties en het daadwerkelijk toestemming verlenen om te bouwen? Graag beargumenteren waarom u dat al dan niet vindt.*

Antwoord

Het is duidelijk dat er in Nederland, en zeker ook in Zuid-Holland, een enorme woningbouwopgave is. Wij werken samen met onze partners heel hard aan het zo snel mogelijk realiseren van de juiste woningen op de juiste plek. Wij zijn blij dat de leden van de Tweede Kamer ons gevoel van urgentie delen en wij werken graag met de Rijksoverheid samen om deze opgave te realiseren. Zonder een grote bijdrage en inzet van de Rijksoverheid gaat dat namelijk niet lukken.

Wij gaan daarbij uit van de verdeling van rollen en bevoegdheden zoals die zijn vastgelegd in wet- en regelgeving. Dat betekent dat Provinciale Staten bevoegd zijn om in het provinciale omgevingsbeleid aan te geven waar grootschalige woningbouw (groter dan 3 ha) buiten bestaand stads- en dorpsgebied wel of niet is toegestaan.

¹ <https://www.groene.nl/artikel/bouwen-in-een-badkuip>

3. *Wat vindt u ervan dat ontwikkelaars en lobbyisten kind aan huis zijn in Den Haag en daarmee het proces van zorgvuldigheid en scheiding van verantwoordelijkheden (tussen Rijk, provincie en gemeente) doorkruisen?*

Antwoord

Het is in Nederland heel gebruikelijk en nuttig dat vertegenwoordigers van heel veel verschillende belangengroeperingen hun standpunten, belangen en ideeën onder de aandacht brengen van volksvertegenwoordigers en bestuurders. Dat draagt bij aan een brede afweging en een breed draagvlak voor nieuw beleid. Het is aan de volksvertegenwoordigers en bestuurders zelf om daar zorgvuldig en integer mee om te gaan. Wij hebben geen reden om aan te nemen dat dat in dit geval niet gebeurt is.

4. *Vindt u de bemoeienis vanuit minister van Volkshuisvesting ten aanzien van het forceren van bouwen in Gnephoek niet in scherp contrast staan met de rol van provincie en gemeenten voor wat betreft hun rol en bevoegdheden? Graag beargumenteren waarom u dat al dan niet vindt.*

Antwoord

Wij hebben er alle begrip voor dat de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening invulling geeft aan een motie van de Tweede Kamer. De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening heeft in diverse gesprekken benadrukt dat hij de rollen en bevoegdheden van provincies en gemeenten respecteert en dat hij op dit moment de rol van het Rijk in deze dossiers herijkt.

5. *Heeft het college op enig moment bezwaar gemaakt tegen de inmenging vanuit de minister van Volkshuisvesting aangaande zijn bemoeienis rondom de bouwplannen in de Gnephoek? Zo ja, op welke wijze? Indien niet, waarom niet?*

Antwoord

Wij hebben er geen bezwaar tegen dat de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening probeert te geven aan deze motie van de Tweede Kamer. Ons inziens betekent dat vooral dat hij, indachtig de inhoud van de motie, het gesprek aan gaat met alle betrokken partijen.

Wij hebben wel in alle bestuurlijke overleggen met (vertegenwoordigers van) de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening duidelijk aangegeven dat wij uitgaan van de verdeling van rollen en bevoegdheden zoals die zijn vastgelegd in wet- en regelgeving en dat wij van mening zijn dat het een bevoegdheid is van Provinciale Staten om woningbouw in de Gnephoek wel of niet mogelijk te maken (via het provinciale omgevingsbeleid). Wij hebben vooralsnog geen aanleiding om te denken dat de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening hier een ander standpunt over zal innemen.

6. *Wat vindt u van de vaststelling dat een duidelijk verband is aangetoond tussen de investeringen van de projectontwikkelaars gecombineerd met de lobby vanuit nationale politiek om juist op die plekken te gaan bouwen waar de financiële belangen van projectontwikkelaars het grootst zijn?*

Antwoord

Wij zijn van mening dat deze conclusie in zijn algemeenheid niet getrokken kan worden op basis van deze zeer beperkte casuïstiek.

Wij kunnen alleen oordelen over de situatie in Zuid-Holland en constateren dat het artikel om twee locaties in Zuid-Holland gaat.

Tevens constateren wij dat de gemeente Zuidplas, de Grondbank RZG Zuidplas en de provincie op 1 juli 2021 een bestuurlijke overeenkomst hebben afgesloten voor de ontwikkeling van het Middengebied van de Zuidplaspolder. Deze partijen hebben daar zelf het initiatief toe genomen en niet als gevolg van een lobby vanuit de nationale politiek. Bovendien is maar een beperkt deel van het gebied waar woningen zullen worden gebouwd, in eigendom van projectontwikkelaars (zie ook het antwoord op vraag 7).

7. *Kunt u in een tabel aangeven welk percentage grond in handen is van welke (markt)partijen voor wat betreft de Gnephoek en Zuidplaspolder?*

Antwoord

Gnephoek

Tijdens de Statenvergadering van 2 februari 2022 is ons gevraagd om inzicht te geven in de eigendomssituatie van de locatie Gnephoek. In een bijlage bij onze brief aan Provinciale Staten van 19 april 2022 over de locatie Gnephoek (PZH-2022-802767867; DOS-2017-0004225), hebben wij een overzicht gegeven van de eigendomssituatie in de Gnephoek met bijbehorende kaart op basis van de eigendomssituatie zoals bekend bij het Kadaster op 1 januari 2022. Voor de volledigheid is deze informatie in onderstaande tabel nogmaals weergegeven. Daarbij zijn wij uitgegaan van de gehele locatie Gnephoek. Het is overigens nog niet duidelijk of de gemeente Alphen aan den Rijn deze gehele locatie zou willen benutten voor woningbouw. Voor meer informatie verwijzen wij naar (de bijlage van) de hierboven genoemde brief aan Provinciale Staten.

In eigendom van projectontwikkelaars en beleggers	Particulier eigendom	Gemeentelijk eigendom
ca. 71,5%	ca. 22%	ca. 6,5%

Middengebied Zuidplaspolder

In onderstaande tabel is voor het deel van het Middengebied van de Zuidplaspolder waar de woningbouw gepland is (bruto 325 ha), aangegeven welk percentage in eigendom is van overheden (inclusief de Grondbank RZG Zuidplas), welk percentage in eigendom is van particulieren en welk percentage in eigendom is van marktpartijen.

In eigendom van projectontwikkelaars en beleggers (GOM Zuidplaspolder CV en SOM/Kavel Vastgoed)	Particulier eigendom	Eigendom overheden (incl. Grondbank RZG Zuidplas)
ca. 17%	ca. 25%	ca. 58%

Den Haag, 30 augustus 2022

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit